

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 574
Warszawa, 5 maja 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jarosława Sachajkę.

(-) Wojciech Bakun; (-) Elżbieta Borowska; (-) Barbara Chrobak; (-) Sylwester Chruszcz; (-) Grzegorz Długi; (-) Paweł Grabowski; (-) Jerzy Jachnik; (-) Marek Jakubiak; (-) Bartosz Józwiak; (-) Jerzy Kozłowski; (-) Paweł Kukiz; (-) Jakub Kulesza; (-) Piotr Liroy-Marzec; (-) Andrzej Maciejewski; (-) Maciej Masłowski; (-) Błażej Parda; (-) Stefan Romecki; (-) Jarosław Sachajko; (-) Anna Maria Siarkowska; (-) Paweł Skutecki; (-) Paweł Szramka; (-) Agnieszka Ścigaj.

U S T A W A

z dnia .....2016 r.

o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1079¹) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 ust. 1 pkt 9 skreśla się;
- 2) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1. W wyborach do walnego zgromadzenia:
    - 1) czynne prawo wyborcze (prawo wybierania) ma członek izby rolniczej;
    - 2) bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności) ma członek izby rolniczej, który od co najmniej 3 lat zamieszkuje na obszarze sołectwa, w którym kandyduje.”;
- 3) w art. 24:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
    - „1. Członkowie walnego zgromadzenia są wybierani spośród członków izby na szczeblach sołectwa, gminy i powiatu w głosowaniu tajnym”;
  - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2. Członkowie walnego zgromadzenia wybierani są według zasad:
      - 1) w okręgu wyborczym obejmującym sołectwo, najpóźniej 40. dnia przed upływem kadencji walnego zgromadzenia, wybiera się jednego kandydata do wyborów gminnych, z tym że kandydatem może być tylko osoba zamieszkująca na terenie danego sołectwa,
      - 2) w wyborach gminnych, które odbywają się najpóźniej 20. dnia przed upływem kadencji walnego zgromadzenia, kandydaci wybrani w sołectwach wybierają spośród siebie jednego członka rady powiatowej, w obecności co najmniej 2/3 liczby kandydatów przy czym:
        - a) kandydatów wybranych w sołectwach zawiadamia się pisemnie o wyborach gminnych najpóźniej na 7 dni przed dniem przeprowadzenia wyborów,
        - b) jeżeli w wyborach gminnych nie zostanie uzyskane wymagane w niniejszym punkcie kworum, ogłasza się kolejny termin wyborów gminnych, o którym

zawiadamia się kandydatów wybranych w sołectwach najpóźniej na 3 dni przed przeprowadzeniem tych wyborów,

c) w drugim terminie wyborów, o którym mowa w lit. b, kandydaci wybrani w sołectwach wybierają spośród siebie jednego członka rady powiatowej zwykłą większością głosów.

3) na pierwszym posiedzeniu, które odbywa się najpóźniej w dniu zakończenia kadencji walnego zgromadzenia, rada powiatowa izby wybiera spośród swoich członków zwykłą większością głosów, przewodniczącego oraz delegata na walne zgromadzenie i niezwłocznie zgłasza ich wybór ustępującemu zarządowi izby.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy w głosowaniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, największą liczbę głosów otrzymało dwóch lub więcej kandydatów, o pierwszeństwie rozstrzyga losowanie przeprowadzone przez radę powiatową izby.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przewodniczący oraz delegat, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, wchodzi w skład walnego zgromadzenia izby.”;

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do czasu wyboru przewodniczącego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, obradom posiedzenia przewodniczy najstarszy wiekiem członek rady powiatowej obecny na posiedzeniu.”;

4) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Wybory do walnego zgromadzenia zarządza, w drodze uchwały, Krajowa Rada Izb Rolniczych najpóźniej na 70 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy przypadający w ciągu 50 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia izby.

2. W uchwale, o której mowa w ust. 1, określa się terminarz wykonania poszczególnych czynności związanych z przeprowadzeniem wyborów. Terminarz dostarczany jest do izb rolniczych i sołtysów na 65 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia.”;

5) w art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wybory do rady powiatowej izby przeprowadzają:

1) w obrębie sołectwa – sołtys i komisja sołecka, w liczbie 3 osób, powołana przez sołtysa spośród osób uprawnionych, o których mowa w art. 23,

2) w obrębie gminy – komisja gminna, w liczbie 3– 5 osób, powołana przez

- komisję powiatową spośród osób uprawnionych, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1,
- 3) w obrębie powiatu – komisje powiatowe, w liczbie 5-7 osób, powołane przez ustępujące walne zgromadzenie spośród osób uprawnionych, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1.”;
- 6) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Zgłoszenie kandydatury wymaga poparcia co najmniej 10 mieszkańców danego sołectwa, posiadających czynne prawo wyborcze, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1.”;
- 7) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:
- „Art. 27a. 1. Kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia uchwały, o której mowa w art. 25. ust. 1, i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem głosowania.
2. Łączny koszt kampanii wyborczej kandydata nie może przekraczać minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2000 r. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.²⁾) obowiązującego w dniu poprzedzającym ogłoszenie uchwały, o której mowa w art. 25. ust. 1.
3. W dniu głosowania oraz na 24 godziny przed tym dniem zabronione jest prowadzenie agitacji wyborczej, w tym zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień oraz rozpowszechnianie materiałów wyborczych.
4. Zabroniona jest agitacja wyborcza w lokalu wyborczym oraz na terenie budynku, w którym ten lokal się znajduje.
5. Zabrania się kandydatom oraz wyborcom prowadzącym agitację wyborczą na rzecz kandydatów, organizowania loterii fantowych, innego rodzaju gier losowych oraz konkursów, w których wygranymi są nagrody pieniężne lub przedmioty o wartości wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych.
- ”

6. Zabrania się podawania oraz dostarczania, w ramach prowadzonej agitacji wyborczej, napojów alkoholowych nieodpłatnie lub po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen nabycia lub kosztów wytworzenia.

8) w art. 28:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„ 1. Głosowanie w wyborach do rady powiatowej izby przeprowadza się na obszarze okręgu wyborczego, który jest równocześnie obwodem głosowania.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Spis, o którym mowa w ust. 2, przekazywany jest sołtysom w siedzibie urzędu gminy najpóźniej 14 dni przed dniem wyborów.”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Spis, o którym mowa w ust. 2, udostępniany jest do wglądu w siedzibie urzędu gminy najpóźniej na 14 dni przed dniem wyborów. Każdy może wnieść zażalenie w sprawie nieprawidłowości spisu.”;

9) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art.29. 1. Głosować można osobiście.

2. Głosowanie odbywa się w pomieszczeniu instytucji publicznej znajdującym się na terenie sołectwa lub sołectwa sąsiedniego, zwanym dalej „lokałem wyborczym”, przy czym w lokalu tym:

- 1) znajduje się urna do głosowania,
- 2) znajdują się pomieszczenia lub osłony zapewniające tajność głosowania.

3. Głosowanie trwa bez przerwy minimum 4 godziny, w ciągu jednego dnia, w godzinach od 8:00 do 21:00.

4. Sołtys podaje, w formie ogłoszenia, do wiadomości mieszkańców, najpóźniej na 7 dni przed dniem wyborów, informację o:

- 1) lokalu wyborczym, w którym zostaną przeprowadzone wybory,
- 2) dokładnym terminie (godzinach) głosowania.

5. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 4, sołtys umieszcza w najbardziej uczęszczanych przez mieszkańców sołectwa miejscach, tj. na gminnych tablicach informacyjnych, sklepach, przystankach oraz na lokalnych stronach i serwisach internetowych.

6. Gmina, na terenie której mają odbyć się wybory, ma obowiązek opublikować na stronie internetowej administrowanej przez Urząd Gminy ogłoszenie podane przez sołtysa.”;

10) art. 30. otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. Wyniki głosowania i wynik wyborów w okręgu wyborczym na poziomie sołectwa ustala sołtys i komisja sołecka, przy czym:

- 1) głosy liczone są niezwłocznie po zakończeniu głosowania, w lokalu wyborczym;
- 2) czynności okręgowej komisji wyborczej związane z ustalaniem wyników głosowania w okręgu wykonują wspólnie wszyscy obecni członkowie komisji sołeckiej i sołtys. Podczas ustalania wyników głosowania mogą być obecni kandydaci lub ich przedstawiciele;
- 3) czynności związane z ustalaniem wyników głosowania mogą być rejestrowane przez kandydata, bądź przedstawiciela kandydata z wykorzystaniem własnych urządzeń rejestrujących, przy czym:
  - a) materiały zawierające zarejestrowany przebieg czynności, o których mowa w pkt 2, mogą być udostępnione wyłącznie na potrzeby postępowania przed sądami i organami prokuratury,
  - b) udostępnianie materiałów zawierających zarejestrowany przebieg czynności, o których mowa w pkt 2, w celach innych niż określone w lit. a, podlega grzywnie od 1000 zł do 10.000 zł.

2. Wyniki głosowania i wyniki wyborów na poziomie gminnym ustala komisja gminna.

3. Mandat członka rady powiatowej uzyskuje kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów. W przypadku gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów uprawniającą do uzyskania mandatu, o pierwszeństwie rozstrzyga losowanie przez komisję przeprowadzającą wybory.

4. Komisja wyborcza sporządza protokół z przeprowadzonego głosowania i wyborów w okręgu wyborczym, który przekazuje do odpowiedniej izby rolniczej szczebla wojewódzkiego, w terminie 3 dni od dnia przeprowadzenia wyborów.”;

11) w art. 31 ust. 1 skreśla się;

12) w art. 34:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) odwołania przez radę powiatową izby,”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a.Odwołanie członka walnego zgromadzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, następuje na wniosek co najmniej 100 mieszkańców danego sołectwa, będących

członkami izby. Rada powiatowa w ciągu 30 dni przyjmuje bądź odrzuca wniosek większością głosów w obecności co najmniej 2/3 ogólnej liczby członków rady.”;

13) w art. 35:

a) ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) z odpisu w wysokości 1% od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania izby,”;

b) w ust. 1 pkt 6 skreśla się;

c) w ust. 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) ze środków deklarowanych przez płatnika podatku rolnego w wysokości 1% obliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami.”.

d) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody izb określone w ust.1 pkt 1 i 9, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych izb w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.”;

e) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dochody izb z odpisu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 9, przysługującego od wpływów gminy z tytułu zaległości podatkowych w podatku rolnym oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych izb w najbliższym terminie, o którym mowa w ust. 2, przypadającym po dniu wpływu tych dochodów na rachunek bankowy gminy.”;

f) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje na wniosek zarządu izby kwartalne informacje o stanie i terminach realizacji dochodów izb, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 9.”;

g) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli dochody, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 9, pobrane na rzecz izby rolniczej nie zostaną przekazane izbie rolniczej w terminie, przysługują jej odsetki ustawowe.”;

h) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku nie przekazania izbie rolniczej dochodów z tytułu odpisu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 9, przysługuje jej prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 1982 r. Nr 32, poz. 217, z późn. zm.³) po art. 14a dodaje się art. 14b i 14c w brzmieniu:

„Art. 14b. 1. Podatnik podatku rolnego może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie społeczno-zawodowej organizacji rolników.

2. Otrzymane przez społeczno-zawodowe organizacje rolników środki finansowe pochodzące z 1% podatku rolnego mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności na rzecz rozwoju indywidualnych gospodarstw rolnych oraz wzrostu ich produkcji, zapewnienia opłacalności produkcji rolniczej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

3. W przypadku wydatkowania przez społeczno-zawodowe organizacje rolników środków finansowych pochodzących z 1% podatku rolnego w sposób niezgodny z ust. 2, stwierdzonego w wyniku kontroli przeprowadzonej przez organ kontroli państwowej lub skarbowej, minister właściwy do spraw rolnictwa po zasięgnięciu opinii Krajowego Związku Rolników wydaje decyzję zobowiązującą społeczno-zawodową organizację rolników do zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków, określając kwotę podlegającą zwrotowi i termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 14c. 1. Wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody społeczno-zawodowych organizacji rolników określone w art. 14b. ust.1 gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych społeczno-zawodowych organizacji rolników w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.

2. Dochody społeczno-zawodowych organizacji rolników z odpisu, o którym mowa w art. 14b. ust. 1, przysługującego od wpływów gminy z tytułu zaległości podatkowych w podatku rolnym oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych społeczno-zawodowych organizacji rolników w najbliższym terminie, o którym mowa w ust. 1, przypadającym po dniu wpływu tych dochodów na rachunek bankowy gminy.

3. Jeżeli dochody, o których mowa w art. 14b. ust. 1, pobrane na rzecz społeczno-zawodowej organizacji rolników nie zostaną jej przekazane w terminie, przysługują jej odsetki ustawowe.

4. W przypadku nieprzekazania społeczno-zawodowej organizacji rolników dochodów z tytułu odpisu, o którym mowa w art. 14b. ust. 1, przysługuje jej prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 20, poz. 106, z późn. zm.⁴) po art. 8a dodaje się art. 8b, 8c w brzmieniu:

„Art. 8b. 1. Podatnik podatku rolnego może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranego przez siebie związku zawodowego rolników indywidualnych.

2. Otrzymane przez związki zawodowe rolników indywidualnych środki finansowe pochodzące z 1% podatku rolnego mogą być wykorzystane wyłącznie na działalność na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społecznego wsi i rolnictwa.

3. W przypadku wydatkowania przez związki zawodowe rolników indywidualnych środków finansowych pochodzących z 1% podatku rolnego w sposób niezgodny z ust. 2, stwierdzonego w wyniku kontroli, o której mowa w art. 8b. lub w wyniku kontroli, przez organ kontroli państwowej lub skarbowej, minister właściwy do spraw rolnictwa po zasięgnięciu opinii Krajowego Związku Rolników wydaje decyzję zobowiązującą związek zawodowy rolników indywidualnych do zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków, określając kwotę podlegającą zwrotowi i termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – ordynacja podatkowa.

Art. 8c. 1. Wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody związków zawodowych rolników indywidualnych określone w art. 8b. ust.1, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych związków zawodowych rolników indywidualnych w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.

2. Dochody związków zawodowych rolników indywidualnych z odpisu, o którym mowa w art. 8b. ust. 1, przysługującego od wpływów gminy z tytułu zaległości podatkowych w podatku rolnym oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych związków zawodowych rolników indywidualnych w najbliższym terminie, o którym mowa w ust. 1, przypadającym po dniu wpływu tych dochodów na rachunek bankowy gminy.

3. Jeżeli dochody, o których mowa w art. 8b. ust. 1, pobrane na rzecz związku zawodowego rolników indywidualnych nie zostaną mu przekazane w terminie, przysługują mu odsetki ustawowe.

4. W przypadku nieprzekazania związkowi zawodowemu rolników indywidualnych dochodów z tytułu odpisu, o którym mowa w art. 8b. ust. 1, przysługuje mu prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1381, z późn. zm.⁵) po art. 6c dodaje się art. 6d, 6e i 6f w brzmieniu:

„Art. 6d. Podatnik podatku rolnego może na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie izby rolniczej, o której mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1079, z późn. zm.), społeczno-zawodowej organizacji rolników, o których mowa w ustawie z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 1982 r. Nr 32 poz. 217, z późn. zm.) lub na rzecz wybranego przez siebie związku zawodowego rolników indywidualnych, o którym mowa w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 20 poz. 106 z późn. zm.).

Art. 6e. Nadpłata wynikająca z korekty zeznania w podatku rolnym jest pomniejszona o kwotę odpowiadającą nadwyżce kwoty przekazanej na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 6d, zgodnie z wnioskiem podatnika, o którym mowa w odrębnych przepisach, ponad zaokrągloną do pełnych dziesiątek groszy w dół kwotę 1% podatku należnego wynikającego z korekty.

Art. 6f. Jeżeli podatnik podatku rolnego nie skorzysta z możliwości przekazania 1% podatku, o którym mowa w art. 6d, jest on przekazywany na rzecz właściwej izby rolniczej.”.

Art. 5. W 60 dni po wejściu w życie niniejszej ustawy Krajowa Rada Izb Rolniczych zarządza wybory do izb rolniczych.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

I. Cel i potrzeba regulacji

Projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych ma na celu wprowadzenie nowych zasad przeprowadzania wyborów do walnego zgromadzenia izby oraz wprowadzenie nowych zasad pozyskiwania środków finansowych na realizację ustawowych i statutowych zadań i celów izb rolniczych.

II. Aktualny stan

Obecnie w społeczeństwie istnieje mała świadomość na temat działalności Izb Rolnych. Oczwistą słabością Izb jest ich niska reprezentatywność dla ogółu osób czynnych zawodowo w rolnictwie, a przede wszystkim niska świadomość samego istnienia samorządu zawodowego, jego roli, zadań i przydatności dla społeczeństwa. Mamy więc do czynienia z mechanizmem zwrotnym – rolnicy nie są zainteresowani udziałem w pracach samorządu, o którym niewiele wiedzą i nie odczuwają realnego wpływu na jego funkcjonowanie. Organy Izb z kolei, nie są zainteresowane poszerzaniem swojej bazy, a wręcz przeciwnie, podtrzymują rozwiązania ułatwiające uzyskiwanie odpowiedniej pozycji przez poszczególnych członków organów statutowych nawet, gdy nie cieszą się oni znaczącym poparciem społecznym.

Proponowane zmiany w ustawie pozwolą uniknąć sytuacji, w których rolnicy nie mają świadomości, że to od nich zależy kto w kolejnej kadencji obejmie funkcję Prezesa Izby i inne stanowiska w Izbach Rolnych, która bardzo często było spowodowane brakiem wystarczających informacji na temat czasu i miejsca przeprowadzania wyborów do Izb. Świadomość społeczeństwa na temat zadań i celów działalności Izb jest znikoma. W obecnie funkcjonującym stanie prawnym, Prezes Wojewódzkiej Izby Rolniczej na terenie danej gminy cieszy się poparciem niewielkiej liczby osób. Proponowana zmiana przyczyni się do zwiększenia zainteresowania wyborami jak i działalnością Izb Rolnych. Pozwoli również uniknąć sytuacji upolitycznienia tych Izb, jak ma to miejsce obecnie przy zawieraniu różnego rodzaju „koalicji” i „spółdzielni” na poszczególnych szczeblach samorządu. Możliwość decydowania w zakresie prowadzenia działalności Izby reprezentującej interesy swoich

członków, pozwoli na wzrost wydajności w pracach samorządu, podniesienie świadomości członkostwa.

III. Proponowane zmiany i przewidywane skutki

1. Członkostwo w Izbie Rolniczej

Niniejszy projekt ustawy wprowadza jasne zasady członkostwa w izbach rolniczych, których dotychczas brakowało. Z jednej strony art. 3 ust. 3 niniejszej ustawy stanowi, iż członkami Izby Rolniczej są:

- osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku rolnego, w rozumieniu przepisów o podatku rolnym,
- osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych
- płacące podatek na terenie działania izby oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych, mających siedzibę na terenie działania izby.

Art. 35 ust. 1 pkt. 1 stanowi, że dochody izb rolniczych pochodzą z odpisu od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania Izby. Z tych zapisów jasno wynika, że każda osoba spełniająca powyższe warunki jest członkiem tj. płaci składkę członkowską oraz posiada zarówno czynne jak i bierne prawo wyborcze w wyborach do Izby Rolniczej.

Proponowaną zmianą jest przekształcenie art. 12 ust. 1 pkt 9, który stanowi, iż do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia należy „podejmowanie uchwał w sprawie wysokości składki członkowskiej”. Podstawowym warunkiem członkostwa jest opłacenie w/w podatków, dlatego niezrozumiałym jest równoległe pobieranie od członków Izby dodatkowych składek członkowskich. Takie rozwiązanie prowadzi do powstawania niejasności w zakresie sposobów finansowania Izb Rolnych jak i zasad członkostwa w tych Izbach. Dalsze obowiązywanie powyższych przepisów w dotychczasowej formie jest nieuzasadnione. Niniejszy projekt ustawy eliminuje tego typu zapisy, jasno określając kto jest członkiem izby rolniczej i jakie ma w związku z tym prawa.

2. Zasady przeprowadzania wyborów do izby rolniczej

W ramach projektowanej ustawy proponowane są zmiany polegające na przeprowadzeniu wyborów kandydatów do izb rolniczych na poziomie sołectwa,

organizowanych przez sołtysa, który otrzymuje terminarz wyborów bezpośrednio od Krajowej Rady Izby Rolniczej. Zmiana ta pozwala na eliminację wszelkich manipulacji, przy informowaniu o terminie, miejscu i sposobie zgłaszania kandydatów oraz miejscu i terminie głosowania. Krajowa Rada Izb Rolniczych zostanie zobligowana do przekazania wszystkim sołtysom terminarzu wyborów w terminie 65 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia. Wybory odbywać się będą nie później niż 40 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia, w związku z tym sołtysi będą mieli realną możliwość poinformowania wszystkich mieszkańców sołectwa o terminie i miejscu wyborów, a także wystarczającą ilość czasu, aby zorganizować takie wybory. Członkowie izby będą mieli realne szanse na zgłoszenie swojej kandydatury bądź kandydatury innego członka. Wystarczy spełnić dwa warunki: być mieszkańcem danego sołectwa od min. 3 lat oraz zdobyć poparcie 10 mieszkańców sołectwa dla swojej kandydatury. W projekcie ustawy przewidziano również czas na przeprowadzenie kampanii wyborczej. W wyborach na szczeblu gminnym i powiatowym będą brać udział wyłącznie kandydaci wyznaczeni przez sołectwa. Umożliwienie wszystkim członkom Izby realnego wpływu na skład Izb Rolniczych spowoduje zwiększenie świadomości przynależności do tych Izb, a w związku z tym wzrośnie ich zainteresowanie udziałem w pracach samorządów. Natomiast jasne i klarowne zasady przeprowadzania wyborów wyeliminują możliwość manipulowania przy ich wyniku oraz w trakcie ich przeprowadzania.

3. Finansowanie Izb Rolniczych

Proponowane zmiany ograniczą finansowanie Izb Rolniczych z podatku rolnego z 2% do 1%, przy czym każdy płatnik podatku rolnego ma prawo przekazania dodatkowo 1% podatku rolnego między innymi na te Izby. Z jednej strony Izby rolnicze utracą 1% podatku rolnego z drugiej zaś będą miały możliwość 1% uzyskać od każdego ze swoich członków w zamian za rzetelną i uczciwą pracę na ich rzecz. Wprowadzenie zmian polegających na swobodnym rozdysponowaniu 1% podatku rolnego przyczyni się do tego, że płatnik będzie miał możliwość podejmowania decyzji komu go przeznaczy. Swobodne dysponowanie 1% zwiększy efektywność działań podejmowanych na rzecz rolnika przez Izby Rolne. Jeżeli rolnik mieszkający na terenie działania Izby będzie odczuwał przynależność do tej Izby, tzn. będzie miał świadomość, że jest jej faktycznym członkiem, że ma realny wpływ na skład i działanie Izby, to rolnik chętnie wesprze jej działania m.in. poprzez przekazanie 1% swojego podatku na rzecz tej Izby. W konsekwencji, to od działań Izby będzie zależało jaki procent

odpisu od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze jej działania uzyska.

4. Możliwość przekazania 1 % podatku rolnego

Niniejszy projekt ustawy zakłada możliwość przekazania 1% podatku rolnego na wskazaną przez płatnika: organizację rolniczą, związek zawodowy rolników bądź izbę rolniczą. Jednocześnie jasno określa się możliwe przeznaczenie przekazanych środków. Możliwość uzyskania dodatkowych środków finansowania swojej działalności zmobilizuje w/w organizacje do faktycznego działania na rzecz indywidualnego rolnika. Każda z organizacji reprezentujących interesy rolników lub inaczej swoich członków, świadoma możliwości uzyskania dodatkowych środków będzie faktycznie reprezentować ich interesy. Głównym celem wprowadzenia tego przepisu jest oddanie oceny działań powyższych organizacji osobom najbardziej zainteresowanym efektem tych działań, czyli rolnikom.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

IV. Wpływ na sektor finansów publicznych

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych. Proponowane przepisy zakładają m.in. zmniejszenie finansowania izb rolniczych z podatku rolnego z 2% do 1% i wprowadzają możliwość przekazania 1% podatku rolnego na wskazaną przez płatnika organizację rolniczą, związek zawodowy, bądź izbę rolniczą. Jednocześnie projekt ustawy przewiduje, że w przypadku gdy płatnik podatku rolnego nie skorzysta z możliwości przekazania 1% podatku jest on przekazywany na rzecz właściwej izby rolniczej. Powyższe zmiany nie spowodują zatem zmniejszenia dochodów gmin z tytułu podatku rolnego.

V. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 19 maja 2016 r.

BAS-WAPEiM-959/16

Pan Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jarosław Sachajko)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw przewiduje wprowadzenie w ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1079, ze zm.) zmian w zakresie właściwości walnego zgromadzenia izby, biernego prawa wyborczego w wyborach do walnego zgromadzenia izby oraz trybu wyborów do walnego zgromadzenia, rad powiatowych. Projekt przewiduje także zmiany w zakresie dochodów izb rolniczych. Zgodnie z projektem, dochody izby pochodzącej mają m.in. ze środków deklarowanych przez płatnika podatku rolnego w wysokości 1%. Równocześnie projekt przewiduje zmniejszenie finansowania z odpisu z uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania izby – zamiast obowiązującej stawki 2% projekt przewiduje 1%.

Ponadto, projekt przewiduje zmiany w ustawie z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. Nr 32, poz. 217, ze zm.). Zmiany polegają na dodaniu regulacji, zgodnie z którą podatnik podatku rolnego będzie mógł przekazać 1% podatku obliczonego na rzecz wybranej przez siebie społeczno-zawodowej organizacji rolników. Środki te będą mogły być wykorzystywane wyłącznie na prowadzenie działalności na rzecz rozwoju indywidualnych gospodarstw rolnych oraz wzrostu ich produkcji, zapewnienia opłacalności produkcji rolniczej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji. Analogiczna zmiana proponowana jest w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 20, poz. 106, ze zm.), przy czym otrzymane przez związki zawodowe rolników indywidualnych środki finansowe pochodzące z 1% podatku rolnego będą mogły być wykorzystywane wyłącznie na działalność na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społecznego wsi i rolnictwa. Konsekwencją zmian w obu ustawach jest propozycja odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381, ze zm.).

Projekt zawiera przepis przejściowy. Ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2017 r.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu ustawy należy zwrócić uwagę na przepisy art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zgodnie z pierwszym z przywołanych przepisów, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Równocześnie przepis ten wymienia kategorie pomocy publicznej, które z mocy prawa są zgodne ze rynkiem wewnętrznym (ust. 2) oraz takie, które mogą zostać uznane przez Komisję za zgodne z rynkiem wewnętrznym (ust. 3).

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeśli uznaje ona, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu artykułu 107 TfUE, wszczyna bezzwłocznie odpowiednie postępowanie wyjaśniające. Dane państwo członkowskie nie może wprowadzać w życie projektowanych środków dopóki procedura ta nie doprowadzi do zakończenia postępowania przez Komisję.

Art. 42 TfUE przewiduje, że postanowienia rozdziału dotyczącego reguł konkurencji stosują się do produkcji rolnej i handlu produktami rolnymi jedynie w zakresie ustalonym przez Parlament Europejski i Radę.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

III.1.a. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o izbach rolniczych samorząd rolniczy działa na rzecz rozwiązywania problemów rolnictwa i reprezentuje interesy zrzeszonych w nim podmiotów. Członkami samorządu rolniczego są z mocy prawa m.in. osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku rolnego (art. 1 ust. 2 ustawy). Jednostkami organizacyjnymi samorządu rolniczego są izby rolnicze (art. 3 ust. 1 ustawy). Do zadań izb należy w szczególności gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji gospodarczych na potrzeby producentów rolnych oraz innych przedsiębiorców, doradztwo w zakresie działalności rolniczej, wiejskiego gospodarstwa domowego oraz uzyskiwania przez rolników dodatkowych dochodów, podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w rolnictwie (art. 5 ust. 1 pkt 5, 6 i 8 ustawy). Izba nie może prowadzić działalności gospodarczej (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy). Ustawa przewiduje ograniczenie w zakresie przeznaczania dochodów izb, ale dotyczy to wyłącznie dochodów z tytułu posiadania udziałów lub akcji

w spółkach. Mogą one być przeznaczane wyłącznie na realizację zadań ustawowych i statutowych izb. Co do pozostałych dochodów ustawa nie zawiera ograniczeń w zakresie ich przeznaczenia.

Zgodnie z projektem, dochody izby pochodzącej mają m.in. ze środków deklarowanych przez płatnika podatku rolnego w wysokości 1% obliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami (projektowany art. 35 ust. 1 pkt 9 ustawy). Projekt przewiduje także zmniejszenie finansowania z odpisu z uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania izby – zamiast obowiązującej stawki 2% projekt przewiduje 1% (projektowany art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy).

Obowiązująca ustawa przewiduje także, że dochodami izby są m.in. opłaty z tytułu usług świadczonych przez izbę (art. 35 ust. 1 pkt 7 ustawy).

W świetle przytoczonych przepisów można uznać, że izby rolnicze mogą prowadzić działalność tożsamą z działalnością gospodarczą (odpłatne doradztwo w zakresie działalności rolniczej), która jednak – na gruncie prawa krajowego – nie jest traktowana jak działalność gospodarcza. Precyzyjne wskazanie zakresu prowadzenia przez izby rolnicze działalności tożsamej z działalnością gospodarczą może budzić trudności, z punktu widzenia analizowanej problematyki istotne jest ustalenie samej możliwości prowadzenia takiej działalności.

Odnosząc się do przewidzianego w projekcie przekazywania na rzecz izby rolniczej podatku należy wskazać, że uprawnienia takie przysługiwać mają, zgodnie z projektowanym art. 35 ust. 1 pkt 9 ustawy w związku z projektowanym art. 6d ustawy o podatku rolnym, podatnikom podatku rolnego. Jeżeli podatnik podatku rolnego nie skorzysta z możliwości przekazania 1% podatku na rzecz wybranej przez siebie izby rolniczej, kwota ta będzie przekazywana na rzecz właściwej izby rolniczej.

Propozycja ta oznacza modyfikację obowiązującego systemu wspierania izb rolniczych przychodami z podatku rolnego. Zarówno obecny, jak i projektowany system dopuszczają finansowanie środkami z podatku rolnego działalności izb rolniczych, które równocześnie prowadzą działalność tożsamą z działalnością gospodarczą.

Taki stan regulacji należy odnieść do wymogów wynikających z przepisów prawa UE dotyczących pomocy państwa.

III.1b. Zgodnie z ustawą o społeczno-zawodowych organizacjach rolników, rolnicy indywidualni i członkowie ich rodzin oraz inne osoby związane bezpośrednio charakterem swej pracy z rolnictwem mogą zrzeszać się dobrowolnie w społeczno-zawodowych organizacjach pełniących funkcje obrony interesów zawodowych rolników indywidualnych. Organizacje te, reprezentując potrzeby oraz broniąc zawodowych i społecznych interesów rolników indywidualnych, działają na rzecz rozwoju indywidualnych gospodarstw rolnych oraz wzrostu ich produkcji, zapewnienia opłacalności

produkcji rolniczej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji, troszczą się o wysoką rangę zawodu rolnika, a także o poprawę życia i pracy ludności wiejskiej, uczestniczą w kształtowaniu i realizacji polityki państwa na rzecz postępu gospodarczego, społecznego, socjalnego oraz kulturalnego i oświatowego wsi. Społeczno-zawodowymi organizacjami rolników są: kółka rolnicze, koła gospodyń wiejskich, rolnicze zrzeszenia branżowe, związki rolników, kółek i organizacji rolniczych, związki rolniczych zrzeszeń branżowych.

Społeczno-zawodowe organizacje rolników mogą prowadzić działalność gospodarczą (art. 12 ust. 1 ustawy).

Projekt przewiduje, że podatnik podatku rolnego będzie mógł przekazać 1% podatku na rzecz wybranej przez siebie społeczno-zawodowej organizacji rolników. Otrzymane w ten sposób środki finansowe będą mogły być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności na rzecz rozwoju indywidualnych gospodarstw rolnych oraz wzrostu ich produkcji, zapewnienia opłacalności produkcji rolniczej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji (projektowany art. 14b ust. 1 i 2 ustawy w związku z projektowanym art. 6d ustawy o podatku rolnym).

III.1.c. Stosownie do ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych, związki zawodowe rolników indywidualnych działają w zakresie ochrony własności gospodarstw, interesów ekonomicznych i socjalnych swoich członków i ich rodzin oraz uczestniczą w działalności na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społecznego wsi i rolnictwa. Związki mają prawa i obowiązki, jakie przepisy ustaw przyznają społeczno-zawodowym organizacjom rolników w zakresie reprezentacji i obrony praw oraz interesów rolników.

Ustawa nie określa wyraźnie żadnych źródeł finansowania związku. W art. 4 przewiduje, że określi je statut.

Projekt przewiduje, że podatnik podatku rolnego będzie mógł przekazać 1% podatku obliczonego na rzecz wybranego przez siebie związku zawodowego rolników indywidualnych (projektowany art. 8b ust. 1 ustawy o ustawy o związkach zawodowych rolników indywidualnych w związku z projektowanym art. 6d ustawy o podatku rolnym).

III.2. Pojęcie pomocy państwa nie zostało ustalone normatywnie w przepisach prawa UE. W literaturze przedmiotu przyjmuje się, że jest to każde świadczenie na rzecz przedsiębiorstwa, pochodzące od państwa lub z państwowych źródeł, które przynosi temu przedsiębiorstwu korzyść, jakiej przedsiębiorstwo to nie uzyskałoby w ramach normalnej działalności gospodarczej¹. Przepisy prawa UE o podstawowym znaczeniu w tej dziedzinie zawarto w art. 107 TfUE. Artykuł ten zakazuje państwom członkowskim

---

¹ S. Dudzik, *Pomoc państwa dla przedsiębiorstw publicznych w prawie Wspólnoty Europejskiej. Między neutralnością, a zaangażowaniem*, Kraków 2002, s. 68.

udzielania przedsiębiorcom pomocy, która narusza lub grozi naruszeniem konkurencji na rynku wewnętrznym (ust. 1) oraz ustanawia kategorie pomocy publicznej, której udzielenie jest dopuszczalne *ex lege* (ust. 2) lub za zgodą Komisji (ust. 3).

Dalszą charakterystykę art. 107 TfUE należy poprzedzić wyjaśnieniem, że na gruncie unijnego prawa konkurencji, do którego zaliczany jest analizowany przepis, użyte w nim pojęcie „przedsiębiorstwo” jest rozumiane szeroko². Za przedsiębiorstwo uznawana jest każda jednostka zaangażowana w działalność gospodarczą, niezależnie od jej statusu prawnego i sposobu finansowania³. Działalność gospodarcza oznacza natomiast każdą działalność polegającą na oferowaniu na rynku towarów lub usług,⁴ przy czym przeważający nie jest zarobkowy charakter tej działalności, lecz działanie na rynku, na którym oferowane są towary i usługi pozostające w rzeczywistej lub w potencjalnej konkurencji. W tym świetle należy uznać, że izby rolnicze są przedsiębiorstwami w rozumieniu unijnego prawa konkurencji i znajdują się w podmiotowym zakresie zastosowania art. 107 TfUE. Przedsiębiorstwami będą niewątpliwie także społeczno-zawodowe organizacje rolników, które mogą prowadzić działalność gospodarczą w rozumieniu prawa polskiego.

Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE, z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, w zakresie w jakim wpływa na wymianę handlową. Trybunał Sprawiedliwości UE przyjmuje, że wsparcie udzielone przez państwo członkowskie przedsiębiorcy jest niezgodne ze wspólnym rynkiem, jeżeli zostały spełnione cztery warunki: 1) zostało ono udzielone przez państwo lub przy użyciu jego zasobów, 2) stanowi dla przedsiębiorstwa korzyść, 3) ma charakter selektywny i 4) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi⁵. Warunki te muszą być spełnione kumulatywnie.

Odnosnie do pierwszego warunku przyjmuje się, że pomoc jest przyznawana przez państwo członkowskie, gdy pochodzi z jego zasobów bezpośrednio lub pośrednio, a udzielenie pomocy jest przypisywane temu państwu⁶. Przez korzyść, o której stanowi drugi warunek, rozumie się

² G. Materna, *Pojęcie „przedsiębiorca” a relacje między wspólnotowym i krajowym prawem ochrony konkurencji* [w:] C. Banasiński, M. Kępiński, B. Popowska, T. Rabska (red.), *Aktualne problemy polskiego i europejskiego prawa ochrony konkurencji*, Warszawa 2006, s. 47.

³ Wyroki Trybunału: z dnia 23.04.1991 r. w sprawie C-41/90 *Höfner p. Macroton*, Rec. 1991, s. I-1979; z dnia 12.07.1984 r. w sprawie 170/83 *Hydrotherm p. Compact*, Rec. 1984, s. 2999, pkt 11.

⁴ Wyroki Trybunału: z dnia 18 czerwca 1998 r. w sprawie C-35/96 *Komisja p. Włochom*, Rec. 1989, s. I-3851, pkt 36; z dnia 12 września 2000 r. w sprawach połączonych C-180/98 i C-184/98 *Pavlov i in.*, Rec. 2000, str. I-6451, pkt 75.

⁵ Wyrok SPI z dnia 22.2.2006 r. w sprawie T-34/02 *EURL Le Levant 001 i in. p Komisji*, Zb.Orz. 2006, s. II-267.

⁶ Wyrok Trybunału z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie C-379/98 *PreussenElektra AG*, Rec. 2001, s. I-2099.

uprzywilejowanie o charakterze gospodarczym, które może przybierać różne formy (np. dotacji, zwolnienia ze świadczeń, gwarancji kredytowej, nieodpłatnego przeniesienia gruntu)⁷. Kolejny warunek, selektywność (szczegółność), jest wypełniony wówczas, jeżeli pomoc ma taki charakter, że sprzyja określonym podmiotom gospodarczym lub sektorom gospodarki. Pomoc jest selektywna, gdy polityka rządowa przyznająca korzyści przedsiębiorstwom albo produkcji towarów i usług zawiera pewien element różnicowania zależny np. od wielkości przedsiębiorstwa, struktury siły roboczej, charakteru działalności gospodarczej, formy prawnej, czy położenia geograficznego⁸. Odnosząc się do czwartego warunku można wskazać, że pomoc państwa wpływa na wymianę handlową, gdy wzmacnia pozycję danego przedsiębiorstwa w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami konkurującymi na wspólnym rynku⁹. Przyznanie pomocy musi ponadto zakłócać konkurencję na rynku lub grozić takim zakłóceniem¹⁰. Nie grozi zakłóceniem konkurencji pomoc bagatelna (pomoc *de minimis*), tj. pomoc, której wysokość nie przekracza kwoty 200 tys. euro w ciągu trzech lat podatkowych i wypełnia inne przesłanki ustalone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1). W zakresie produkcji podstawowych produktów rolnych przyjęto, że nie zakłóca konkurencji kwota pomocy w wysokości do 15 tys. euro w ciągu trzech lat podatkowych – zob. rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., s. 9), natomiast w sektorze rybołówstwa i akwakultury jest to kwota 30 tys. euro – zob. rozporządzenie Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.6.2014 r., s. 45).

III.3. Dla oceny zgodności projektu z zasadami przyznawania pomocy publicznej określonymi w prawie UE zasadnicze znaczenie ma ustalenie, czy kwotę 1% podatku rolnego, przekazywanego zgodnie z dyspozycją podatników tego podatku, można uznać za środki pochodzące od państwa.

III.3.1. Możliwy jest pogląd, że środki pochodzące z 1% podatku nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TfUE, gdyż nie

⁷ B. Kurcz, *komentarz do art. 87 TWE* (w:) A. Wróbel (red.) *Traktat ustawiający Wspólnotę Europejską. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 546.

⁸ J.A. Winter, *glosa do wyroku Trybunału z dnia 6 września 2006 r. w sprawie C-88/03 Portugalia p. Komisji* (Zb. Orz. 2006, s. I-07115), CMLRev. 2008, nr 1, s. 183.

⁹ Wyrok Trybunału z dnia 17 września 1980 r. w sprawie 730/79 *Philip Morris Holland BV p. Komisji*, Rec. 1980, s. 2671, pkt 11.

¹⁰ Wyrok Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-372/97 *Włochy p. Komisji*, Rec. 2004, s. I-03679, s. 557, pkt 44.

pochodzą z zasobów państwa, a zatem nie został spełniony pierwszy warunek decydujący o uznaniu pomocy za niezgodną z rynkiem wewnętrznym. Można przyjąć, że omawiane kwoty podatku pochodzą od podatników, którzy podejmują decyzje o przekazaniu ich na rzecz wybranych organizacji rolniczych. Takie środki finansowe stanowią element obowiązkowego systemu podatkowego skonstruowanego przez państwo, a mechanizm ich poboru i dystrybucji powoduje, że najpierw wpływają one do państwa, a następnie zostają przekazane organizacjom rolniczym.

Za taką konkluzją może przemawiać rozstrzygnięcie Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *Pearle*¹¹. O tym, że omawiane środki nie stanowią pomocy państwa świadczyłby fakt, że państwo nie może w pełnym zakresie dysponować nimi, ani też zatwierdzić przyznania wsparcia konkretnemu podmiotowi¹².

III.3.2. Możliwy jest również pogląd przeciwny, zgodnie z którym środki przekazywane partiom politycznym w sposób przewidziany w projekcie pochodzą od państwa.

Niewątpliwie jest, że inicjatywa przekazania środków z 1% podatku pochodzi od podatników, którzy wskazują w tym celu organizację rolniczą, na rzecz której gminy odprowadzają kwoty podatku. W konstrukcji tej nie można jednak pomijać roli państwa, bowiem to ono zezwala podatnikom na podjęcie tego rodzaju decyzji, i to kosztem własnych środków finansowych, gdyż 1% podatku, zamiast trafić do budżetu gminy, przekazywany jest wybranym organizacjom rolniczym. Konstatacji takiej nie zmieniają tezy zawarte w wyroku w sprawie *Pearle*, który musi być odczytywany w świetle stanu faktycznego, na którego gruncie zapadł. Otóż, w sprawie tej Trybunał analizował, czy pomocą państwa są składki pobierane przez holenderską korporację optyków (HBA) od członków tej organizacji i przeznaczone na finansowanie kampanii reklamowej promującej działalność tego sektora. Zgodnie z przepisami holenderskimi, HBA jest korporacją zawodową prawa publicznego prowadzącą działalność na podstawie ustawy o korporacjach zawodowych (WBO). Przepisy tej ustawy określają cele, skład, metody pracy, system nadzoru oraz sposób finansowania korporacji zawodowych, przewidując możliwość nałożenia przez organy korporacji na jej członków obowiązku uiszczania składek pokrywających koszty działalności korporacji. W holenderskim porządku prawnym przynależność do korporacji zawodowych jest obowiązkowa. Na gruncie takiego stanu prawnego *Paerle* i inne spółki działające w branży optycznej, nie chcąc w dalszym ciągu uiszczać składek nakładanych na nie przez HBA w celu finansowania kampanii reklamowych i

¹¹ Wyrok Trybunału z dnia 15 lipca 2004 r. w sprawie C-345/02 *Pearle BV, Hans Prijs Optiek Franchise BV i Rinck Opticiëns BV p. Hoofdbedrijfschap Ambachten*, Zb. Orz 2004, s. I-7139.

¹² Por. opinię Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta z dnia 18 listopada 2009 r., nr DDO – 0790-60(2)/09/AH. Opinia dotyczyła zgodności projektu nowelizacji art. 27 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z art. 87 ust. 1 TWE (obecnie art. 107 ust. 1 TfUE).

odzyskać składki już uiszczone, domagały się stwierdzenia, że stanowią one niedozwoloną pomoc państwa. Rzecznik generalny¹³ ani Trybunał poglądu spółek nie podzielił. Oceniając, czy składki uiszczane przez członków korporacji na finansowanie kampanii reklamowej stanowią pomoc pochodzącą od państwa, rzecznik generalny wskazał decydujące w tym względzie przesłanki. Uznał, że pomoc ma taki charakter jeżeli, po pierwsze, środki finansowe związane są z państwem, z jego jednostką lub z podmiotem wykonującym prerogatywy charakterystyczne dla państwa oraz, po drugie, jeżeli istnieje możliwość przypisania tych środków państwu lub określone podmiotowi publicznemu w oparciu o posiadane przez nie wystarczające prawo do dysponowania tymi środkami. W rezultacie rzecznik generalny uznał, że HBA prowadząc kampanie reklamową nie działała jako państwo (emanacja państwa), lecz jako promotor interesów swoich członków, a środki finansujące te kampanie nie miały charakteru publicznego i pochodziły ze składek prywatnych przedsiębiorców (pkt 67-73 opinii). Podobne rozumowanie przyjął Trybunał wskazując, że pomimo, iż HBA jest podmiotem publicznym, prowadzona przez nią kampania reklamowa prowadzona była z inicjatywy prywatnych przedsiębiorstw i na ich rzecz, nie można zatem uznać, że stanowi część polityki władz holenderskich. Trybunał odnotował również, że omawiana kampania była w całości finansowana ze składek przedsiębiorstw, nie stanowiła zatem obciążenia dla państwa, ani jego podmiotów (pkt 36-37 wyroku).

Rozumowanie rzecznika generalnego i Trybunału jest *de facto* zbieżne z prezentowanym poglądem przyjmującym, że 1% podatku rolnego można uznać za pomoc przypisywaną państwu. Wykazać to można wskazując, że pomoc ta wypełnia przesłanki sformułowane przez rzecznika generalnego. Pierwsza przesłanka, dotycząca powiązania środków finansowych z państwem, jest spełniona w ten sposób, że 1% podatku stanowi należność państwa odprowadzaną przez podatników do budżetu gminy. Druga przesłanka, związana z przypisaniem środków finansowych państwu w oparciu o prawo do dysponowania nimi, jest spełniona w taki sposób, że to państwo, w ramach przysługującego mu władztwa podatkowego, rezygnuje z poboru 1% podatku oraz umożliwia podatnikom przekazanie tych kwot na rzecz określonych organizacji rolniczych. Samo wskazanie przez podatników organizacji rolniczych na rzecz których przekazują kwoty podatku ma charakter wtórny i wykonawczy wobec decyzji państwa ustanawiającej tego rodzaju możliwość.

Prowadzi to do konkluzji, że 1% podatku rolnego przekazywany przez podatników na rzecz wskazanych w projekcie organizacji rolniczych może zostać uznany za pomoc przypisywaną państwu, zatem pierwszy warunek ustanowiony w art. 107 ust. 1 TfUE jest spełniony.

Analiza pozostałych warunków ustalonych w art. 107 ust. 1 TfUE prowadzi do wniosku, że nie można wykluczyć, że omawiany 1% podatku

---

¹³ Opinia rzecznika generalnego Ruiz-Jarabo Colomer z dnia 11 marca 2004 r. w sprawie C-345/02 Pearle BV, Hans Prijs Optiek Franchise BV i Rinck Opticiëns BV p. Hoofdbedrijfschap Ambachten Rec. 2004, s. I-7139.

wypełnia je. Przekazywane kwoty stanowią dla organizacji rolniczych korzyść (warunek 2), która ma charakter selektywny (warunek 3). Ponadto, projekt nie ustanawia ograniczeń w wysokości przekazywanych kwot umożliwiających uznanie pomocy za bagatelną (*de minimis*), co eliminowałoby ryzyko, że pomoc ta może grozić zakłóceniem konkurencji lub wpływać na wymianę handlową (warunek 4). Należy bowiem zauważyć, że możliwości takiej nie wyklucza *a priori* niewielki stopień natężenia pomocy państwa lub nieznaczny rozmiar przedsiębiorstwa będącego jej beneficjentem¹⁴.

W świetle powyższego uzasadnione wydaje się przyjęcie, że przekazywanie 1% podatku na rzecz organizacji rolniczych mogłoby być uznane przez Komisję za pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem. Negatywne skutki wynikające z takiej konstatacji, w postaci konieczności prowadzenia postępowań krajowych zmierzających do odzyskania pomocy udzielonej bezprawnie, można wyeliminować notyfikując Komisji pomoc państwa w trybie art. 108 ust. 3 TfUE.

W polskim porządku prawnym zgodność pomocy udzielanej przez państwo w zakresie rolnictwa lub rybołówstwa ze wspólnym rynkiem ocenia minister właściwy do spraw rolnictwa w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2007, Nr 59, poz. 404, ze zm.). Opinie podlegają m.in. projekty aktów normatywnych, zwane programami pomocowymi, na podstawie których przedsiębiorcom przyznawana jest pomoc indywidualna, określona w ustawie w sposób ogólny i abstrakcyjny. Procedura uregulowana w ustawie poprzedza notyfikację dokonywaną Komisji na podstawie TfUE.

IV. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw zawiera przepisy, które mogą zostać uznane za niedozwoloną pomoc państwa w rozumieniu art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Marszałek Sejmu powinien zwrócić się w trybie art. 16a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej o opinie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

---

¹⁴ Wyrok Trybunału z dnia 14 września 1994 r. w połączonych sprawach C-278/92, C-279/92 oraz C-280/92 *Hiszpania p. Komisji*, Rec. 1994, s. I-04103, s. 558.

Warszawa, 19 maja 2016 r.

BAS-WAPEiM-960/16

Pan Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jarosław Sachajko) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw przewiduje wprowadzenie w ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1079, ze zm.) zmian w zakresie właściwości walnego zgromadzenia izby, biernego prawa wyborczego w wyborach do walnego zgromadzenia izby oraz trybu wyborów do walnego zgromadzenia, rad powiatowych. Projekt przewiduje także zmiany w zakresie dochodów izb rolniczych. Zgodnie z projektem, dochody izby pochodzą m.in. ze środków deklarowanych przez płatnika podatku rolnego w wysokości 1%. Równocześnie projekt przewiduje zmniejszenie finansowania z odpisu z uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania izby – zamiast obowiązującej stawki 2% projekt przewiduje 1%.

Ponadto, projekt przewiduje zmiany w ustawie z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. Nr 32, poz. 217, ze zm.). Zmiany polegają na dodaniu regulacji, zgodnie z którą podatnik podatku rolnego będzie mógł przekazać 1% podatku obliczonego na rzecz wybranej przez siebie społeczno-zawodowej organizacji rolników. Środki te będą mogły być wykorzystywane wyłącznie na prowadzenie działalności na rzecz rozwoju indywidualnych gospodarstw rolnych oraz wzrostu ich produkcji, zapewnienia opłacalności produkcji rolniczej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji. Analogiczna zmiana proponowana jest w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 20, poz. 106, ze zm.), przy czym otrzymane przez związki zawodowe rolników indywidualnych środki finansowe pochodzące z 1% podatku rolnego będą mogły być wykorzystywane wyłącznie na działalność na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społecznego wsi i rolnictwa. Konsekwencją zmian w obu ustawach jest propozycja odpowiedniej nowelizacji ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381, ze zm.).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 29.05.

2016 r.

PROKURATOR GENERALNY

PK I BP 025.99.2016

SEKRETARIAT GMS/ZDG

L.dz. ....

Data wpływu .....25.05.2016.....

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 maja 2016 r., nr GMS-WP-173-129/16, dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw, przekazanego do zaopiniowania Prokuratorowi Generalnemu w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177), uprzejmie informuję, że do przedłożonego projektu uwag nie zgłaszam.

z prokuratury

Bogdan Święczkowski
z upoważnienia
Prokuratora Generalnego
Bogdan Święczkowski
Prokurator Krajowy

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH
ASSOCIATION OF POLISH COUNTIES
(member of Council of European Municipalities and Regions)

Pałac Kultury i Nauki, XXVII piętro, 00-901 Warszawa 134,
Plac Defilad 1, skr. pocztowa 7, tel. (22) 656 63 34, fax. (22) 656 63 33

Adres do korespondencji: 33-300 Nowy Sącz 1, skr. pocztowa 119, tel. (18) 477 86 00,
fax. (18) 477 86 11, e-mail: biuro@powiatypolskie.pl, www.zpp.pl

PREZES ZARZĄDU

Ludwik Węgrzyn
POWIAT BOCHENSKI

MICEPREZESI ZARZĄDU

Robert Godek
POWIAT STRZYŻÓWSKI

Janina Kwiecien
POWIAT KARTUSKI

Ewa Masny-Askanas
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Krzysztof Nusál
POWIAT KALISKI

Andrzej Pionka
POWIAT BIELSKI /woj. ŚLĄSKIE/

Zenon Rudzik
POWIAT OPOLSKI /woj. LUBELSKI/

Sławomir Snański
POWIAT BIELSKI /woj. PODLASKI/

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

Marek Trańś
POWIAT POLKOWICKI

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKÓWSKI

Edmund Kaczmarek
POWIAT JĘDRZEJÓWSKI

Franciszek Koszowski
POWIAT ŚWIECKI

Edmund Kotecki
POWIAT BRZEZIŃSKI

Józef Kozina
POWIAT GŁUBCZYCKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Tadeusz Kwiatkowski
POWIAT DĄBROWSKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PIŚKI

Marek Pławiak
POWIAT NOWOSĄDECKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELCECKI

Z-CIA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WILRUSZÓWSKI

CZŁONKOWIE

Marek Chciałowski
POWIAT GARWOLIŃSKI

Andrzej Ciulek
POWIAT GOŁDAPSKI

Janusz Gurdek
POWIAT DZIERŻONÓWSKI

Józef Jodłowski
POWIAT RZESZÓWSKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄDRZESKI

Szczepan Oidakowski
POWIAT SUWAŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/106/16

Warszawa, 27 maja 2016 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

Ldz. ....

Data wpływu 30.05.2016

Szanowny Pan
Lech Czajla
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Pani Ministrze

W odpowiedzi na pismo z 12 maja 2016 r. (wpłynęło 17 maja br.) w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw (MK-020-199/16) zgłaszam następujące uwagi do przedłożonego projektu:

1) art. 1 ust. 1 pkt 2 projektu (zmiana art. 23 ust. 1 ustawy o izbach rolniczych). Wątpliwości budzi powiązanie biernego prawa wyborczego z co najmniej 3-letnim okresem zamieszkiwania na obszarze sołectwa. Zwracamy uwagę, przy pozostawieniu takiego unormowania każdorazowa zmiana miejsca zamieszkania będzie rodziła skutek w postaci utraty na okres 3 lat czynnego prawa wyborczego, nawet w sytuacji w której dana osoba będzie cały czas członkiem tej samej izby. Zwracamy uwagę, że zmiana miejsca zamieszkania w obrębie tej samej gminy następuje z tak prozaicznych powodów jak wybudowanie nowego domu, zawarcie czy rozwiązanie małżeństwa, przy czym z reguły nie ma to wpływu na prowadzenie działalności rolnej czy odprowadzenie podatku rolnego w dotychczasowym zakresie. Zwracamy również uwagę, że tak skonstruowany przepis spowoduje, że biernego prawa wyborczego nie będą miały - co do zasady - osoby zamieszkujące miasta pomimo tego, że będą spełniały warunki z art. 3 ustawy. Wyjątkiem będą osoby mieszkające w sołectwie istniejącym na terenie miasta (takie przypadki też w Polsce występują).

2) art. 1 ust. 1 pkt 3 (zmiana art. 24 ust. 1 ustawy o izbach rolniczych). Co najmniej dyskusyjne jest zejście przy organizacji wyborów do organów samorządu rolniczego do poziomu sołectw, oraz zupełne oderwanie liczby wybieranych kandydatów od powierzchni użytków rolnych, czy liczby osób o których mowa w art. 3 ustawy zamieszkałych na danym terenie. Wielkość sołectw pod względem liczby mieszkańców ma charakter bardzo zróżnicowany. Najmniejsze liczą zaledwie kilkadziesiąt mieszkańców (przykładowo sołectwo Maryniec ok. 40 mieszkańców, Grzeczna Panna - ok. 60 mieszkańców, Rychówko -

ok. 60 mieszkańców, Henryków – ok. 70 mieszkańców), największe liczą po kilka tysięcy.

Abstrahujemy od tego, że samo tworzenie sołectw przez gminy ma charakter fakultatywny i podobnie jak w uprzedniej uwadze pojawiają się wątpliwości w zakresie stosowania projektowanych przepisów w odniesieniu do terenów innych niż wiejskie. Przykładem jest gmina Kozy w woj. śląskim. Jej siedziba i jedyna miejscowość to Kozy, a na jej obszarze nie została utworzona żadna jednostka pomocnicza.

3) art. 1 ust. 1 pkt 5 (zmiana art. 26 ust. 1 ustawy o izbach rolniczych). Po pierwsze z projektowanych przepisów nie wynika wprost czy członkowie poszczególnych komisji będą wyłączeni z możliwości ubiegania się o wybór do rady powiatowej Izby. Jeżeli taki jest zamysł projektodawców oznaczałoby to, że przeszło 40 tys. osób (tj. osób sprawujących funkcje sołtysów) z mocy ustawy, nie będzie mogło kandydować w wyborach. Po drugie zwracamy uwagę na pozycję ustrojową sołtysa, który jest organem wykonawczym jednostki pomocniczej gminy, nie posiada aparatu urzędowego ani środków finansowych, które umożliwiłyby mu samodzielną realizację zadań publicznych. Ponadto sołtys co do zasady sprawuje swoją funkcję społecznie (o ewentualnym przyznaniu diety i jej wysokości decyduje rada gminy). Ustawodawcy nie odnieśli się do tego w jaki sposób, mając na względzie wskazane wyżej ograniczenia, sołtys będzie w stanie przeprowadzić wybory w obrębie sołectwa. Analogiczna uwaga dotyczy propozycji zmiany art. 29 i 30 w zakresie w jakim odnosi się do sołtysa.

4) art. 1 ust. 1 pkt 7 (dodanie art. 27a w ustawie o izbach rolniczych). Proponowany przepis będzie przepisem martwym. Nie wiadomo bowiem, kto będzie odpowiedzialny za egzekwowanie przestrzegania wskazanych ograniczeń oraz jakie negatywne skutki będzie miało dla kandydata nieprzestrzeganie przywołanego przepisu.

5) art. 1 ust. 1 pkt 9 (zmiana art. 29 ustawy o izbach rolniczych). Przywołany przepis nie precyzuje jakie instytucje publiczne i na jakich zasadach mają udostępnić lokale do przeprowadzenia wyborów. Generalnie jednostki samorządu terytorialnego nie powinny ponosić kosztów organizacji wyborów samorządów zawodowych. W uzasadnieniu projektu wskazano, że wejście w życie projektu nie będzie miało skutków dla finansów publicznych, z drugiej sam projekt nie precyzuje jednoznacznie udziału organów administracji publicznej w organizacji wyborów.

6) art. 1 ust. 1 pkt 12 (dodawany ust. 2a w art. 34). Wątpliwości budzi możliwość odwołania członka walnego zgromadzenia w przypadku jeżeli dane sołectwo liczy mniej niż 100 mieszkańców (przykłady wskazane wyżej).

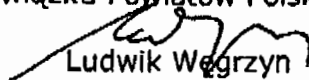
7) art. 2 (dodawany art. 14b w ustawie o społeczno-zawodowych organizacjach rolników). Powołany przepis określa przeznaczenie 1% wpływów z podatku rolnego oraz w ust. 2 określa podstawy prawne do prowadzenia kontroli w tej sprawie. W uzasadnieniu projektu ustawy nie określono jakie skutki dla sektora finansów publicznych będzie miało nałożenie na organy kontroli nowego zadania. Analogiczna uwaga dotyczy zmian przewidzianych w art. 3 projektu (zmiana ustawy o związkach zawodowych rolników).

8) art. 4 (zmiana ustawy o podatku rolnym). Powołany przepis nałoży na gminy obowiązek ustalania i obliczania wysokości podatku rolnego, który winien być przekazany zgodnie

z dyspozycją podatnika, do właściwej izby, społeczno-zawodowej organizacji rolników lub na rzecz wybranego związku zawodowego. Biorąc pod uwagę wysokość wpływów z podatku rolnego, koszt obsługi tego zadania w niektórych gminach będzie przekraczał wysokość środków przekazywanych wymienionym organizacjom. W uzasadnieniu do projektu ustawy nie odniesiono się do kwestii większych kosztów po stronie urzędów gmin.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn

Związek Województwa Mazowieckiego; politej; Polskiej

Warszawa, 30 maja 2016 r.

ZW/0714/115/16

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. 31 05 2016

Data wpływu .....

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 maja 2016 r., w sprawie przedłożenia opinii do poselskiego projektu ustawy (MK-020-199/16) - o zmianie ustawy o lzbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw, w załączeniu, przekazujemy opinie otrzymane z województw: warmińsko-mazurskiego i pomorskiego.

Z uprzejmym pozdrowieniem

/-/ Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura ZWRP

Uwagi woj. warmińsko - mazurskiego do projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw

art. 29 ust 5

Sposób ogłaszania wyborów

Ogłoszenie, o którym mowa w art. 29 ust. 4 projektu ustawy, sołtys umieszcza w najbardziej uczęszczanych przez mieszkańców sołectwa miejscach, tj. na gminnych tablicach informacyjnych, sklepach, przystankach oraz na lokalnych stronach i serwisach internetowych.

Z treści przepisu jednoznacznie wynika obowiązek umieszczenia ogłoszenia informującego o lokalu wyborczym, w którym zostaną przeprowadzone wybory oraz o dokładnym terminie (godzinach) głosowania.

Miejsca, w których ogłoszenie takie powinno być zamieszczone określa zamknięty katalog lokalizacji wymienionych w ust. 5 art. 29 w brzmieniu „... najbardziej uczęszczanych przez mieszkańców sołectwa miejscach, tj. na gminnych tablicach informacyjnych, sklepach, przystankach...”

Wątpliwość budzi obowiązek umieszczania informacji na przystankach oraz sklepach.

W przypadku umieszczania ogłoszeń w sklepach, z poszanowaniem art. 63a § 1 kodeksu wykroczeń obowiązkiem zamieszczającego ogłoszenie będzie uzyskanie zgody właściciela sklepu (nie zawsze będzie można uzyskać taką zgodę), tak zamieszczanie ogłoszeń na przystankach zgodnie z art. 63a § 1 kodeksu wykroczeń, zdaje się być problemem bardziej złożonym.

Treści art. 63a kodeksu wykroczeń stanowi, że kto umieszcza w miejscu publicznym do tego nieprzeznaczonym ogłoszenie, plakat, afisz, apel, ulotkę, napis lub rysunek albo wystawia je na widok publiczny w innym miejscu bez zgody zarządzającego tym miejscem, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

Zatem, z treści powyższego przepisu jednoznacznie wynika, że obowiązuje zakaz rozmieszczania na przystankach komunikacyjnych ogłoszeń stanowiących własność gminy, plakatów i ogłoszeń bez jej zgody. W tym przypadku, każde sołectwo powinno uzyskać zgodę zarządzającego przystankiem na powieszenie ogłoszenia. Należy zaznaczyć, że zgodnie z przepisami ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2015 r., poz.1440), w szczególności art. 15 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 przystanki komunikacyjne i dworce, których właścicielem lub zarządzającym jest jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów następuje w drodze uchwały, podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego. Uchwała podjęta na podstawie tych przepisów zawiera normy powszechnie obowiązujące, co kwalifikuje ją do aktów prawa miejscowego. Przyznanie powyższej uchwały charakteru aktu prawa miejscowego powszechnie obowiązującego, stawia przed radą gminy wymóg poszanowania co do tych regulacji prawnych, które dotyczą materii uregulowanej już innymi przepisami prawa (art. 63a § 1 kodeksu wykroczeń).

W przypadku, w którym JST nie jest właścicielem przystanku, a przystanek stoi w pasie drogowym, to mając na uwadze przywołany przepis art. 63a § 1 kodeksu wykroczeń, obliuguje zamieszczającego ogłoszenie na takim przystanku do postępowania zgodnego z normą

prawną wyrażoną w art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. (Dz.U.2015 r., poz. 460) w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 01.06.2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (Dz.U. 2004 r., Nr 140 poz. 1481), z którego wynika obowiązek uzyskania zezwolenia na umieszczenie nośnika reklamowo-informacyjnego w pasie drogowym po uprzednim przejściu procedury uzyskania zezwolenia na umieszczenie nośnika reklamowo-informacyjnego w pasie drogowym

Uwaga końcowa do art. 29 ust 5 projektu ustawy

W świetle powyższych rozważań, mając na uwadze terminy określone w projekcie rozpatrywanej ustawy (art. 25; art. 29), dyspozycja wynikająca z zapisu zawartego w art. 29 ust. 5 projektu ustawy budzi wątpliwości co do możliwości jej wykonania zgodnego z prawem. W związku z tym, że dyspozycja zawarta w art. 29 ust 5 projektu ustawy dotyczy norm prawnych regulowanych innymi przepisami prawa, zapis ust 5 przywołanego powyżej art. 29 wymaga uszczegółowienia, uwzględniającego prawidłowe jego wykonanie.

Ponadto, tak zredagowany przepis art. 29 ust 5 projektu ustawy rodzi pytanie, czy nie zamieszczenie ogłoszenia chociażby w jednym z wymienionych w art. 29 ust. 5 miejsc nie będzie naruszeniem ustawy, mogącym być argumentem do podważenia wyników głosowania, o którym mowa w art. 28 projektu ustawy.

Art. 27 ust 2

Wybory do rad powiatów – osoby zamieszkujące w obszarze administracyjnym powiatu, o którym mowa w art. 24 ust. 5

W projekcie zmienianej ustawy proponuje się w art. 27 ust. 2, że zgłoszenie kandydatury wymaga poparcia co najmniej 10 mieszkańców danego sołectwa, posiadających czynne prawo wyborcze, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1."

Natomiast, w obowiązującej ustawie w art. 27 ust. 2 zgłoszenie kandydatury wymaga poparcia co najmniej 50 członków danej izby posiadających prawo wyborcze w danym okręgu wyborczym, a w okręgu wyborczym, w którym liczba członków danej izby wynosi mniej niż 50, zgłoszenie kandydatury wymaga poparcia co najmniej 10% członków danej izby posiadających czynne prawo wyborcze w danym okręgu wyborczym. W kontekście ust. 5 art. 27 obowiązującej ustawy, który pozostaje w mocy, nasuwa się wątpliwość co do treści propozycji zmienianej ustawy w art. 27 ust. 2, która nie określa możliwości kandydowania do rady powiatu osób zamieszkujących w obrębie administracyjnym powiatu o którym mowa w art. 24 ust. 5, brzmiącym: „W okręgu wyborczym stanowiącym obszar miasta na prawach powiatu wybiera się jednego przedstawiciela, który wchodzi w skład rady powiatowej izby działającej na obszarze sąsiedniego powiatu. Przepisy dotyczące wyboru do rad powiatowych izby stosuje się odpowiednio”.

Jeżeli przepisy dotyczące wyboru do rad powiatowych izby stosuje się odpowiednio, to jakim zasadom podlegają mieszkańcy powiatów będący rolnikami, w kontekście zmienianego w proponowanej ustawie art. 27 ust. 2 ?

Opinia woj. pomorskiego do projektu ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych

W opinii Departamentu Środowiska i Rolnictwa trudne do spełnienia wydaje się kryteriów wyboru członków walnego zgromadzenia na poziomie sołectwa. Kandydat musi uzyskać poparcie co najmniej 10 rolników zamieszkujących dane sołectwo. Są sołectwa, w których mieszka mniej niż 10 rolników.